

11

TRANSPORTS I COMUNICACIONS

RESUM

Des d'un punt de vista estructural, i d'acord amb les dades de l'Enquesta Anual de Serveis facilitades per l'IBESTAT i referides a l'any 2008, el volum de negoci del sector del transport va arribar aquest any als 3.160 milions d'euros, amb un valor de la producció de 3.238 milions i un VAB a cost dels factors de 1.200 milions. Aquestes xifres de producció varen ser el resultat del treball de les 4.500 empreses existents en el sector del transport l'any 2008. La productivitat d'aquestes empreses se situa en els 47.500 euros per treballador.

En relació amb el mercat de treball, s'ha de destacar que durant l'any 2008 el total de personal ocupat en el sector del transport va ser de 27.300 persones, cosa que suposa 1.200 ocupats menys que l'any anterior. Sobre el total d'ocupats, un 85,7% és personal remunerat, mentre que el restant 14,3% es considera personal no remunerat. Del total de remunerats, 14.460 tenen un lloc de treball indefinit, mentre que 5.280 tenen una ocupació eventual. És lleugerament menor el percentatge d'homes amb ocupació fixa que amb ocupació eventual, un 69% i un 72%, respectivament. Contràriament, és una mica major el percentatge de dones que tenen una ocupació fixa comparat amb el de les que tenen un lloc de treball eventual, un 31% i un 28%, respectivament. S'inverteixen, així, les dades de l'any anterior.

En referència amb l'activitat conjuntural, al llarg de l'any 2010 s'han de considerar diversos aspectes. En primer lloc la importància del turisme de creuers, que en els últims deu anys ha passat de 638 mil passatgers a un milió i mig. El nombre de passatgers en creuers turístics de 2010 s'incrementà un 24,7% respecte a l'any anterior. Per altra banda, l'any 2010 el transport de passatgers en règim de cabotatge ha disminuït un 1,15% respecte a l'any anterior, i el transport en trànsit de badia ha augmentat un 10,23%. Pel que fa al transport marítim de mercaderies, després d'uns anys de caigudes progressives, l'any 2010 s'observa un estancament motivat sobretot per l'espectacular augment del transport de mercaderies especials (119%). Quant al transport de passatgers per via aèria, el 2010 s'ha experimentat un petit creixement de l'1,6% respecte al 2009. L'aeroport que més ha augmentat el trànsit de viatgers ha estat el d'Eivissa. Pel que fa al transport per carretera, s'ha incrementat durant l'any 2010, i ha assolit els nivells de 2008. Des de l'any 2001 s'aprecia un creixement constant a totes les illes. Per últim, el transport per ferrocarril ha vist truncat l'augment progressiu dels darrers anys i el 2010 ha experimentat una caiguda d'un 9% en el nombre de passatgers, que ha afectat la totalitat de les línies.

Quant a les comunicacions, l'any 2010 hi havia a les Illes Balears un total de 528.303 línies de telefonia fixa, amb un decreixement del 4% respecte a l'any anterior, i un total de 514.365 línies de telefonia mòbil, amb un creixement del 3% respecte al 2009.

11.1.

INTRODUCCIÓ

Aquest capítol, dedicat a l'anàlisi del sector del transport, està dividit en dues parts. La primera part tracta de les principals macromagnituds del sector del transport, així com de tots els aspectes relacionats amb el mercat de treball. En la segona part ens centrarem en l'anàlisi i l'evolució de les activitats conjunturals. Així, s'inclou el transport de viatgers en totes les variants possibles: regular en règim de cabotatge, creuers turístics, trànsit de badia, per carretera, avió i ferrocarril, el transport de mercaderies, així com, finalment, la situació de les comunicacions.

S'ha de puntualitzar que pel que fa la Enquesta Anual de Serveis (EAS) s'ha produït un canvi de metodologia a causa d'haver passat d'una sèrie de dades basades en la classificació CNAE-93 (sèrie 2001-2007) a una altra fonamentada amb la classificació de la CNAE-09 (dades del 2008). Aquest fet ha ocasionat alguns ajustos en la forma de presentar les dades, i també algunes diferències en relació amb els treballs d'anys anteriors.

11.2.

MACROMAGNITUDS DEL SECTOR DEL TRANSPORT I LES COMUNICACIONS

En aquest apartat estudiarem les principals macromagnituds i els coeficients del sector del transport i comunicacions, en base a l'Enquesta de serveis, a partir de l'exploració que ens ha facilitat l'IBESTAT per les Illes Balears, a partir de les darreres dades disponibles referides a l'any 2008.

11.2.1. PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DEL SECTOR DEL TRANSPORT I COMUNICACIONS

El nombre d'empreses dedicades a les activitats del transport se situen sobre les 4.500, el 7,9% del total de l'Enquesta Anual de Serveis. (Vegeu el quadre I-80 i I-81).

Dins del sector del transport, el major nombre de negocis pertany al subsector del transport de viatgers i mercaderies, amb 4.217 empreses. En aquest apartat l'evolució ha estat ascendent (en contra de les tendències globals), ja que en els últims quatre anys s'ha passat d'un 7,13%, els anys 2005 i 2007, un 6,98% l'any 2006, a un 7,37% de l'any 2008, un fet que suposa la xifra més alta d'aquests anys. Per contra, les activitats annexes sofreixen un notable retrocés en el nombre de negocis. En concret es passa de percentatges màxims i mínims situats entre el 0,51% i el 0,53% en els últims quatre anys, a un 0,43% l'any 2008. En xifres absolutes això ha provocat passar d'una

mitjana de 300 empreses a una mitjana de 244. Les activitats postals també han experimentat una forta reducció en relació amb el nombre d'empreses. De representar entre el 0,16% i el 0,12% del total d'empreses de les Illes Balears (al voltant de 100 en nombres absoluts en el trienni 2005-2007), s'ha passat a un 0,07% del total, és a dir, un fort retrocés de més del 50% (un total de 41 empreses l'any 2008). El repartiment dels subsectors del transport, l'any 2008, ens mostra que un 92% de les empreses pertanyia al transport terrestre, un 1,36% al sector marítim, un 0,33% a l'aeri, un 5,42% a les activitats annexes i, finalment, un 0,91% a les activitats postals. (Vegeu el quadre I-82).

Si ens fixam en el nombre d'establiments, podem observar com a l'any 2008 hi havia 64.960 establiments a les Illes Balears, dels quals 4.908 pertanyien al sector del transport, la qual cosa representa un 7,56% del total, i suposa la xifra absoluta més alta del darrer quadrienni amb una relació establiments - empreses d'un 1,09. Les relacions respectives per als anys 2005-2007 varen ser d'un 1,08, un 1,07 i un 1,09, valors relativament estables. Les xifres percentuals en base anual, que ens mostren el nombre d'establiments, varien des d'un màxim (l'any 2006) d'un 7,22%, fins a un mínim (l'any 2005) amb un 7,12%, sempre sobre el total global de negocis.

En aquest sentit, és important analitzar la xifra de negocis i comparar-la amb la tendència del conjunt de sectors. D'aquesta forma podem apreciar que el camí de creixement en el volum de negoci continua des de l'any 2005, fins

QUADRE I-80. PRINCIPALS MAGNITUDS DEL SECTOR DEL TRANSPORT (2006-2008)

	Nombre d'empreses	Nombre d'establiments	Volum de negoci	Valor de la producció	VAB a cost de factors	Remuneració d'assalariats	Consums intermedis	Població ocupada el 30/09	Excedent brut d'explotació
2008									
TOTAL (EAS)	57.198	64.960	27.401.828	17.696.261	8.659.546	5.456.943	9.036.715	286.545	3.390.237
TRANSPORT	4.501	4.908	3.159.230	3.237.456	1.204.255	840.735	2.033.201	27.297	427.904
Transport de viatgers i mercaderies	4.217	4.335	2.232.156	2.290.201	646.862	491.689	1.643.339	18.367	223.625
Activitats annexes al transport	244	370	854.691	872.436	517.812	298.999	354.624	6.773	213.283
Activitats postals	41	204	72.383	74.820	39.582	50.047	35.238	2.157	(9.004)
2007									
TOTAL (EAS)	60.976	68.072	30.014.024	17.448.798	9.337.808	5.269.170	8.094.965	298.209	4.254.078
TRANSPORT	4.462	4.867	3.306.875	2.976.742	1.380.113	853.750	1.657.091	28.495	538.719
Transport de viatgers i mercaderies	4.080	4.219	2.430.877	2.200.896	842.486	517.400	1.425.455	19.329	328.219
Activitats annexes al transport	301	405	807.094	725.467	499.863	288.019	218.835	7.022	220.719
Activitats postals	81	243	68.904	50.379	37.764	48.331	12.801	2.144	-10.219
2006									
TOTAL (EAS)	57.965	65.079	27.517.930	15.637.099	8.334.084	4.867.038	7.234.964	290.361	3.693.450
TRANSPORT	4.358	4.701	2.799.254	2.500.708	1.111.106	739.524	1.428.759	25.761	378.675
Transport de viatgers i mercaderies	3.995	4.085	2.211.196	2.006.161	772.741	456.033	1.275.302	17.752	320.043
Activitats annexes al transport	296	415	520.646	441.196	298.989	242.317	139.389	5.937	60.150
Activitats postals	68	201	67.413	53.351	39.377	41.174	14.067	2.072	-1.518

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE, i elaboració pròpia.

QUADRE I-81. TAXES SOBRE EL TOTAL GLOBAL ANUAL DEL TRANSPORT (2007-2008)

	Nombre d'empreses	Nombre d'establiments	Volum de negoci	Valor de la producció	VAB a cost de factors	Remuneració d'assalariats	Consums intermedis	Població ocupada el 30/09	Excedent brut d'exploració
2008									
TRANSPORT	7,87	7,56	11,53	18,29	13,91	15,41	22,50	9,53	12,62
Transport de viatgers i mercaderies	7,37	6,67	8,15	12,94	7,47	9,01	18,19	6,41	6,60
Activitats annexes al transport	0,43	0,57	3,12	4,93	5,98	5,48	3,92	2,36	6,29
Activitats postals	0,07	0,31	0,26	0,42	0,46	0,92	0,39	0,75	-0,27
2007									
TRANSPORT	7,32	7,15	11,02	17,06	14,78	16,20	20,47	9,56	12,66
Transport de viatgers i mercaderies	6,69	6,20	8,10	12,61	9,02	9,82	17,61	6,48	7,72
Activitats annexes al transport	0,49	0,59	2,69	4,16	5,35	5,47	2,70	2,35	5,19
Activitats postals	0,13	0,36	0,23	0,29	0,40	0,92	0,16	0,72	-0,24

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE, i elaboració pròpia.

QUADRE I-82. DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DE LES PRINCIPALS MAGNITUDS DEL TRANSPORT (2008)

	Nombre d'empreses	Nombre d'establiments	Volum de negoci	Valor de la producció	VAB a cost de factors	Remuneració d'assalariats	Consums intermedis	Població ocupada el 30/09	Excedent brut d'exploració
Transport terrestre i per canonada	92,00	86,15	23,21	22,75	32,27	30,46	17,11	47,54	45,60
Transport marítim i per vies de navegació interior	1,36	1,49	5,64	6,26	1,82	2,12	8,88	2,65	1,76
Transport aeri i espacial	0,33	0,69	41,80	41,74	19,63	25,90	54,84	17,10	4,90
Emmagatzematge i activitats annexes	5,42	7,54	27,05	26,95	43,00	35,56	17,44	24,81	49,84
Activitats postals i de correus	0,91	4,16	2,29	2,31	3,29	5,95	1,73	7,90	-2,10

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE, i elaboració pròpia.

al 2007, i que assoleix aquest últim un total de 30.014 milions d'euros. Per exemple, l'any 2005 les vendes tan sols varen assolir els 25.422 milions d'euros. D'aquestes vendes, aproximadament un 10% corresponen al sector del transport. En dades percentuals, els valors oscil·len entre un mínim d'un 10,17% l'any 2006 i un màxim d'un 11,53%, l'any 2008.

Amb aquestes dades sobre el volum de negoci, és interessant analitzar l'excedent brut d'explotació que es va generar. A nivell global, aquest excedent va sofrir una forta caiguda durant el bienni 2007-2008. Exactament es va passar d'una xifra de 4.258 milions d'euros a una de 3.390 milions d'euros. Això representa un retrocés del 25% si tenim en compte els percentatges en base a l'any 2008. Els valors respectius serien, si donam un valor de 100 a l'excedent de l'any 2008, un 125% per al 2007, un 108% per al 2006 i un 105% per a l'any 2005. Si miram l'evolució del transport, veim que el seu excedent brut segueix una pauta similar: una primera fase de creixement, amb valors mínims d'un 10,57% per a l'any 2005 i un valors màxims pel 2007. Assoleix, així, un percentatge d'un 15,89%. L'any 2008 es produeix la inflexió de la tendència, amb un excedent que se situa en el 12,62% del total. En conjunt, una caiguda anual d'un 20,58%. En xifres absolutes es passa d'un excedent brut de 538 milions de euros l'any 2007 fins als 427 milions d'euros de l'any 2008.

El VAB a cost de factors ha sofert una tendència similar a la de l'evolució de l'excedent empresarial, amb una disminució l'any 2008 del 12,8%. Assoleix, així, els 1.200 milions d'euros. Observi's que l'ac-

tivitat de transport que genera un VAB a cost de factors i un excedent més elevat és la d'emmagatzematge i activitats annexes amb un 43%. [\(Vegeu el quadre I-82 i els gràfics AI-17 i AI-18\).](#)

Les activitats de serveis privats de les Illes Balears tenien en conjunt una mitjana de 4,5 ocupats per empresa durant l'any 2008, la qual cosa representa un 1,1% més del que hi havia el 2005. De fet, l'evolució d'aquest paràmetre és altament estable. En el quadrienni 2005-2008 les variacions interanuals amb prou feines sobrepassen l'1%, amb un màxim durant l'any 2006 d'un 1,16%. Si feim la mateixa anàlisi per al sector del transport, veim que les variacions són notablement majors que la mitjana global de tots els sectors. En concret, l'any 2008, els ocupats per empresa se situaven en una mitjana de 5,6 ocupats, la qual cosa suposa un increment d'un 5,66% enfront de la dada de 2005 (l'any base de la taxa escollida) en què hi havia 5,3 ocupats per empresa. L'any 2006 es va incrementar un 3,77%, fins assolir els 5,5 empleats. L'any 2007 va experimentar la major ocupació, amb un increment d'un 13,21%, fins arribar als sis empleats per empresa. Podem veure que, com succeeix amb la majoria dels indicadors de conjuntura, el creixement dels últims anys sofreix una inflexió durant l'any 2008. [\(Vegeu el quadre I-83\).](#)

Pel que fa al salari mitjà, en el còmput global de tots els sectors, l'any 2008 obté una mitjana de 16,5 milers d'euros, un 17,02% més que el 2005 (any base) en què els sous es varen situar en 14,1 milers d'euros. Els anys posteriors al 2005 varen experimentar creixements d'un 4,96% i d'un 10,68%, respectivament.

QUADRE I-83. PRINCIPALS DADES EMPRESARIALS DEL TRANSPORT (2006-2008)

	Ocupats per empresa	Productivitat	Salari mitjà	Cost laboral unitari	Taxa de valor afegit	Taxa de despeses de personal	Taxa d'assalariats	Taxa d'estabilitat laboral	Taxa d'assalariades femenina	Taxa de treball externalitzat
2008										
TOTAL (EAS)	4,5	33,5	16,5	21,1	48,93	63,02	78,65	54,1	40,38	1,1
TRANSPORT	5,6	47,5	25,8	33,2	37,2	69,81	72,3	52,96	21,81	2,06
Transport de viatgers i mercaderies	4,1		22							
Activitats annexes al transport	25,7	82,7	38,1	47,8	59,35	57,74	80,46	56,74	29,18	1,76
Activitats postals	49,6	19,4	20,1	24,6	52,9	126,44	70,7	44,72	41,05	0,95
2007										
TOTAL (EAS)	4,3	35,4	15,6	20	53,52	56,4	81,55	54,43	40,55	0,96
TRANSPORT	6	51,5	25,5	31,8	46,36	61,9	86,27	63,49	23,67	1,03
Transport de viatgers i mercaderies	4,4	46,7	22,3	28,7	38,28	61,4	80,68	59,5	17,09	0,52
Activitats annexes al transport	22,3	74,6	35,9	43	68,9	57,6	98,06	71,86	36,94	1,9
Activitats postals	25,5	18,3	19,5	23,4	74,96	128	98,03	72,08	39,57	2,57
2006										
TOTAL (EAS)	4,4	32,3	14,8	18,9	53,3	58,4	81,03	54,02	39,65	1,16
TRANSPORT	5,5	46,3	24,4	30,8	44,43	66,6	85,52	62,31	21,85	1,79
Transport de viatgers i mercaderies	4,2	46,4	21,3	27,4	38,52	59	79,7	58,99	16,24	0,75
Activitats annexes al transport	18,1	55,9	36,3	45,3	67,77	81	98,47	69,2	31,56	2,06
Activitats postals	29	20	17,8	20,9	73,81	104,6	98,27	71,04	42,11	9,84

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE, i elaboració pròpia.

Les dades de salaris del sector del transport mostren igualment una senda de creixement a pesar que els increments sempre han estat inferiors al de la mitjana global. Si partim de l'any 2005, observam que els tres anys següents es varen experimentar augments en el salari mitjà equivalents a un 4,27%, un 8,97% i un 10,26%. A pesar que aquests augments varen ser menors que la mitjana, en xifres absolutes els salaris mitjans del sector del transport són bastant superiors als de la mitjana. Per al 2008 la mitjana del transport va tenir un salari de 25,8 milers d'euros, un 56,4% per sobre de la mitjana de les empreses de serveis. Més important és la diferència, en valors absoluts, si ens fixam en els subsectors del transport. Per exemple, les activitats annexes al transport tenen sous majors de 30 mil euros, amb un màxim l'any 2008 de 38,1 milers d'euros. Per contra, les activitats postals, encara que amb increments percentuals molt notables, que arriben a un 22,56% l'any 2008, manté els salaris més reduïts. Per a l'any 2005 varen assolir els 17,8 milers d'euros, i varen augmentar progressivament fins als 20,1 milers l'any 2008. Tot i així, aquest salari està per sobre de la mitjana global de sectors. (Vegeu el quadre I-84).

L'any 2008 els ingressos d'exploació del total de les activitats de serveis privats de les Illes Balears varen assolir els 28.082 milions d'euros. Novament trobam amb un indicador que mostra clarament el canvi de tendència que es va produir l'any 2007. En el trienni 2005-2007 les xifres d'ingressos no havien deixat de créixer, amb un valor mínim de 26.146 milions d'euros durant el 2005. En el 2007 es va aconseguir el valor màxim amb un total de 31.148 milions d'euros. En taxa percentual, els valors anuals serien d'un 93,1%, 100,87% i 110,92% (base any 2008). El sector del transport no va ser aliè a aquesta evolució, amb un màxim, com era d'esperar l'any 2007, de 3.461 milions d'euros. Aquesta xifra es va reduir, un any després, als 3.250 milions d'euros. En xifres percentuals per al quadrienni analitzat, les dades serien, respectivament, un 9,65%, un 10,35%, un 12,32%, i, finalment, un 11,58% per a l'any 2008. Curiosament, les activitats postals no sofreixen cap reducció; de fet augmenten fins als 75 milions d'euros, un 8% més que la dada del 2007, que se situava en els 69 milions d'euros. (Vegeu el quadre I-85).

QUADRE I-84. VARIACIÓ SALARIS MITJANS EN EL TRANSPORT EN BASE 2005 (2006-2008)

	2008	2007	2006
TOTAL (EAS)	17,02%	10,64%	4,96%
TRANSPORT	10,26%	8,97%	4,27%
Transport de viatgers i mercaderies	6,28%	7,73%	2,90%
Activitats annexes al transport	11,73%	5,28%	6,45%
Activitats postals	22,56%	18,90%	8,54%

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE, i elaboració pròpia.

QUADRE I-85. PRINCIPALS INDICADORS DEL TRANSPORT PER ANY, AGRUPACIÓ I SECTOR D'ACTIVITAT (2006-2008)

	Ingressos explotació	Volum de negoci	Altres ingressos d'explotació	Despeses d'explotació	Consum de matèries primeres i altres aprovisionaments	Consum de mercaderies	Treballs realitzats per altres empreses
2008							
TOTAL (EAS)	28.082.896	27.401.828	681.067	25.940.361	2.632.012	10.422.698	1.626.103
TRANSPORT	3.250.683	3.159.230	91.453	3.043.596	687.344	16.112	370.747
Transport de viatgers i mercaderies	2.298.921	2.232.156	66.765	2.212.332	662.849	10.314	238.511
Activitats annexes al transport	876.549	854.691	21.858	743.011	23.444	5.647	114.026
Activitats postals	75.213	72.383	2.830	88.253	1.051	150	18.210
2007							
TOTAL (EAS)	31.148.859	30.014.024	1.134.836	28.995.759	3.137.335	11.758.124	2.796.009
TRANSPORT	3.461.033	3.306.875	154.158	3.060.388	589.796	35.049	376.134
Transport de viatgers i mercaderies	2.553.469	2.430.877	122.592	2.285.967	577.946	26.442	253.599
Activitats annexes al transport	838.144	807.094	31.050	691.608	10.774	8.395	103.988
Activitats postals	69.421	68.904	517	82.813	1.076	212	18.546
2006							
TOTAL (EAS)	28.327.768	27.517.930	809.838	26.699.184	2.893.629	11.060.945	2.467.507
TRANSPORT	2.906.891	2.799.254	107.637	2.663.527	580.297	26.482	333.785
Transport de viatgers i mercaderies	2.307.835	2.211.196	96.639	2.060.369	554.234	23.821	232.758
Activitats annexes al transport	531.300	520.646	10.654	531.965	25.278	1.762	87.785
Activitats postals	67.756	67.413	343	71.193	786	898	13.241

continua

QUADRE I-85. PRINCIPALS INDICADORS DEL TRANSPORT PER ANY, AGRUPACIÓ I SECTOR D'ACTIVITAT (2006-2008)

	Despeses de personal	Despeses en serveis exteriors	Altres despeses de gestió	Amortitzacions	Inversions en actius materials	Adquisició d'immobilitzat material	Vendes d'immobilitzat material
2008							
TOTAL (EAS)	5.456.943	4.595.994	182.605	1.024.007	1.345.479	1.812.081	466.602
TRANSPORT	840.735	965.717	9.393	153.548	282.875	308.985	26.110
Transport de viatgers i mercaderies	491.689	736.822	5.157	66.989	104.804	126.523	21.719
Activitats annexes al transport	298.999	213.149	4.005	83.741	173.578	177.868	4.290
Activitats postals	50.047	15.746	231	2.817	4.493	4.594	102
2007							
TOTAL (EAS)	5.269.170	4.822.019	135.611	1.077.491	2.091.829	2.752.679	660.851
TRANSPORT	853.750	1.055.800	11.495	138.364	529.366	558.469	29.103
Transport de viatgers i mercaderies	517.400	844.924	2.586	63.071	379.514	399.480	19.966
Activitats annexes al transport	288.019	199.492	8.568	72.371	144.998	153.978	8.979
Activitats postals	48.331	11.384	341	2.923	4.854	5.012	157
2006							
TOTAL (EAS)	4.867.038	4.188.016	153.319	1.068.731	1.708.326	2.204.986	496.660
TRANSPORT	739.524	842.810	5.651	134.978	296.140	352.613	56.474
Transport de viatgers i mercaderies	456.033	718.185	2.884	72.455	224.881	239.591	14.710
Activitats annexes al transport	242.317	111.610	2.501	60.711	67.905	109.553	41.648
Activitats postals	41.174	13.015	266	1.812	3.354	3.469	116

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE, i elaboració pròpia.

Influïts pels descensos en el volum de negoci i de les vendes, les despeses d'explotació varen sofrir una important contracció. En el 2008, aquestes despeses, en el conjunt de sectors, varen suposar un total de 25.940 milions d'euros, mentre que un any abans assolien els 28.995 milions d'euros; és a dir, una reducció d'un 11%. En el sector del transport, que segueix la tendència global, les despeses d'explotació s'han reduït, però menys que proporcionalment pel que fa a la disminució dels ingressos. L'any 2007 aquestes despeses ascendien a 3.060 milions d'euros, mentre que un any després aquestes descendien fins als 3.043. Llavors, podem observar com davant d'una caiguda dels ingressos d'un 6%, les despeses únicament es redueixen un 0,1%.

Les despeses de personal en el sector del transport varen experimentar forts increments: varen passar de 739 milions d'euros el 2005 a un màxim en el 2007 de 853 milions d'euros. L'any següent es va produir un canvi lleu en la tendència, la qual cosa va suposar que el valor se situàs en els 840 milions d'euros. Sobre la base de les despeses de personal del 2008, els percentatges d'aquesta despesa, en el període analitzat, varen ser els següents, respectivament: un 12,84% per a l'any 2005, un 13,55% per a l'any 2006, un 15,65% per a l'any 2007, i, finalment, un 15,41% per a l'any 2008. Es pot apreciar com la reducció d'aquestes despeses ha estat gairebé mínima.

És interessant veure com han evolucionat les inversions de les empreses en la conjuntura econòmica actual. Un cop d'ull a les dades ens mostren unes xifres molt volàtils. Partint de l'any 2005, en què la inversió en actius materials va ascendir a 190 milions d'euros,

passam a gairebé 300 milions d'euros l'any següent, per assolir un màxim de 529 milions d'euros el 2007. El 2008 es produeix una acusada disminució d'aquestes inversions fins als 282 milions d'euros, que assoleixen de nou xifres semblants a les que hi havia dos anys abans. Del total d'inversions en tots els sectors de l'any 2008, un 21,02% va correspondre al sector del transport. Un any abans, la inversió en el transport arribava a un 39% (en base 2008), el 2006 un 22%, mentre que el 2005 assolía un 14,17%. [\(Vegeu el gràfic AI-19\)](#)

11.2.2. MACROMAGNITUDS DEL MERCAT LABORAL

L'any 2008 el personal ocupat en el sector del transport es va situar en els 27.297 empleats, xifra que representava un 9,53% del total de persones ocupades (amb un total global ocupat de 286.545 treballadors). Així, doncs, podem dir que el transport és el quart "ocupador" de les Illes Balears, després de l'hostaleria, el comerç i els serveis personals a empreses (amb un total del 31,57%, 28,43%, i 18,81%, respectivament). Més de la meitat dels ocupats en el transport, un 6,41% del total del 9,53% esmentat anteriorment, apareix en la categoria de transport de viatgers i mercaderies; 2,36% pertanyen a les activitats annexes al transport; i només 0,75% corresponen a les activitats postals. Dins del subsector més important, el transport de viatgers i mercaderies, el transport terrestre aglutina més de la meitat dels ocupats, en concret el 4,53% (del total citat del 6,41%); en segon lloc en importància se situa el transport aeri, amb 1,63% i; en darrer lloc, el transport marítim, amb un 0,25%. [\(Vegeu el quadre I-86\)](#).

QUADRE I-86. PRINCIPALS DADES DEL MERCAT DE TREBALL DEL TRANSPORT (2005-2008)

	Personal ocupat	Personal remunerat	Personal fix	Personal fix, homes	Personal fix, dones	Personal eventual	Personal eventual homes	Personal eventual, dones	Personal no remunerat, homes	Personal no remunerat, dones	
2008											
TOTAL (EAS)	286.545	236.751	155.022	75.868	79.154	70.353	33.801	36.552	49.793	31.805	17.988
TRANSPORT	27.297	23.380	14.456	9.981	4.475	5.278	3.801	1.478	3.917	3.490	427
Transport de viatgers i mercaderies	18.367	14.500	9.649	7.338	2.311	3.112	2.330	781	3.867	3.459	408
Activitats annexes al transport	6.773	6.726	3.843	2.332	1.510	1.606	1.141	466	47	30	17
Activitats postals	2.157	2.154	964	310	654	560	329	231	3	1	2
2007											
TOTAL (EAS)	298.209	243.197	162.305	85.283	77.022	80.892	36.986	43.906	55.011	35.071	19.941
TRANSPORT	28.495	24.582	18.091	13.318	4.774	6.491	4.519	1.972	3.913	3.400	512
Transport de viatgers i mercaderies	19.329	15.596	11.500	9.132	2.368	4.095	3.161	935	3.734	3.299	435
Activitats annexes al transport	7.022	6.885	5.046	3.261	1.785	1.839	1.030	809	137	89	47
Activitats postals	2.144	2.102	1.545	925	620	556	328	228	42	13	30
2006											
TOTAL (EAS)	290.361	235.284	156.868	82.533	74.335	78.417	37.624	40.792	55.077	35.615	19.462
TRANSPORT	25.761	22.031	16.052	12.229	3.822	5.979	4.172	1.807	3.730	3.291	439
Transport de viatgers i mercaderies	17.752	14.149	10.471	8.485	1.987	3.677	2.781	896	3.603	3.212	391
Activitats annexes al transport	5.937	5.846	4.109	2.896	1.212	1.738	1.076	662	91	69	22
Activitats postals	2.072	2.036	1.472	849	623	564	315	249	36	10	26

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE, i elaboració pròpia.

Si analitzam l'evolució de l'ocupació en els últims tres anys podem veure que hi ha un punt d'inflexió l'any 2008. En concret el percentatge d'ocupació en el sector del transport experimenta una caiguda a partir de l'any 2008, quan des del 2005 estava estabilitzat o, de fet, s'incrementava. Pel que fa al quadrienni 2005-2008 les dades varen ser, respectivament (2008 any base), d'un 9%, 8,99%, 9,94% i 9,53%. En total una disminució en termes absoluts de 1.200 persones, un 4,07% menys que l'any 2007. Dins de cada any, el repartiment de la població ocupada en les categories de remunerada, no remunerada, fixa i eventual ens mostra un patró de distribució sense canvis. No obstant això, és de destacar que el 2008 presenta, sobre l'últim quadrienni, els percentatges menors d'ocupació, tant fixa com eventual, i la major ocupació no remunerada. Per il·lustrar aquest fet ens fixam que el 2008 el treball fix en el sector del transport disminueix fins al 9,33%, quan el 2007 era d'un 11,15%, i els anys 2006 i 2005 una xifra pràcticament similar d'un 10,23% i un 10,22%, respectivament. En contraposició, el treball no remunerat augmenta, des d'un mínim del 6,77% l'any 2006, fins a un màxim, el 2008, en què gairebé aconseguí els vuit punts, en concret un 7,78%.

Una anàlisi de les xifres, en base 2008, i no en base anual ens donarà una visió més adequada de l'evolució de l'ocupació. En concret podem dir que l'evolució global de l'ocupació en l'últim quadrienni és de lleuger creixement, fins a arribar al 2007 en què hi ha una caiguda remarcable del 4,07% en xifres globals. Els anys 2005-2006 va haver-hi un mínim creixement

de l'1,33%, i el 2007 un màxim amb 298.209 ocupats.

L'evolució del sector del transport segueix una tendència similar a la global, però amb diferències molt més acusades en els màxims i els mínims. En termes relatius ens trobam novament que els anys 2005-2006 les dades són pràcticament similars, un 9% i un 8,99%, respectivament. L'any 2007 l'augment és notable, i s'assoleix el 9,94%, per descendir al 9,53% l'any següent.

L'evolució en els tipus d'ocupació anual, en el sector del transport en el quadrienni analitzat és el següent. L'ocupació remunerada seguia una senda lleugerament ascendent fins arribar al 2007, any en què va iniciar un lleu declivi. En concret l'ocupació remunerada assolí un 84,53% el 2005, un 85,52% el 2006, i aconseguí el seu major valor el 2007, amb un 86,27%, per caure el 2008 a un 85,65%. Consegüentment el treball no remunerat cau en els últims anys des d'un 15,47% el 2005 fins a un mínim del 13,73% el 2007, i experimenta un repunt el 2008, cosa que permet assolir la xifra del 14,35%. Si comparam les xifres globals i les del subsector del transport any rere any, ens adonam que fins l'any 2007 la bretxa entre les dues xifres percentuals era cada vegada major. En concret, el diferencial entre tots dos, sempre favorable al sector serveis, era d'un 3,23% el 2005, d'un 4,49% el 2006 i d'un 4,77% el 2007. Aquesta tendència creixent es trenca el 2008, amb una diferència de només un 3% (una disminució pel que fa al 2007 de més d'un 37%). [\(Vegeu el quadre I-87 i el gràfic A1-20\).](#)

QUADRE I-87. DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DEL MERCAT LABORAL EN EL TRANSPORT EN BASE ANUAL (2006-2008)

	% Remunerat	Homes fix/ total fix	Dones fix/ total fix	% Eventual homes / total eventual	% Eventual dones / total eventual	% No remunerat	%No remunerat homes / total no remunerat
2008							
TOTAL (EAS)	82,62	48,94	51,06	48,04	51,96	17,38	63,87
TRANSPORT	85,65	69,04	30,96	72,02	28,00	14,35	89,10
Transport de viatgers i mercaderies	78,95	76,05	23,95	74,87	25,10	21,05	89,45
Activitats annexes al transport	99,31	60,68	39,29	71,05	29,02	0,69	63,83
Activitats postals	99,86	32,16	67,84	58,75	41,25	0,14	33,33
2007							
TOTAL (EAS)	81,55	52,54	47,46	45,72	54,28	18,45	63,75
TRANSPORT	86,27	73,62	26,39	69,62	30,38	13,73	86,89
Transport de viatgers i mercaderies	80,69	79,41	20,59	77,19	22,83	19,32	88,35
Activitats annexes al transport	98,05	64,63	35,37	56,01	43,99	1,95	64,96
Activitats postals	98,04	59,87	40,13	58,99	41,01	1,96	30,95
2006							
TOTAL (EAS)	81,03	52,61	47,39	47,98	52,02	18,97	64,66
TRANSPORT	85,52	76,18	23,81	69,78	30,22	14,48	88,23
Transport de viatgers i mercaderies	79,70	81,03	18,98	75,63	24,37	20,30	89,15
Activitats annexes al transport	98,47	70,48	29,50	61,91	38,09	1,53	75,82
Activitats postals	98,26	57,68	42,32	55,85	44,15	1,74	27,78

Font: Enquesta Anual de Serveis (EAS). Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT) a partir de dades de l'INE, i elaboració pròpia.

És de destacar la reducció notable de l'ocupació fixa, amb la consegüent pujada de l'ocupació eventual. Fins l'any 2007 la divisió de treball remunerat tant fix com eventual indicava que gairebé tres quarts parts del total, entre un 71,81% i un 73,59%, eren personal fix. El treball eventual tenia un màxim en el quadrienni analitzat del 28,19% l'any 2005. L'any 2008 la tendència es trenca amb claredat, i el treball fix cau en detriment de l'eventual.

L'ocupació estable representa un 61,83% del total.

La divisió del treball fix en homes i dones també presenta diferències significatives en arribar l'any 2008. Fins arribar a aquesta data l'ocupació masculina fixa mai baixava del 70%, i sempre amb valors creixents, amb un mínim durant l'any 2005, d'un 75,87%, i un màxim del 76,18% l'any 2006. Ja el 2007 es

va apreciar una lleugera caiguda, amb un 73%. La caiguda es va accentuar el 2008, quan es va assolir un percentatge del 69,04%. Conseqüentment l'ocupació fixa femenina es va incrementar percentualment, des d'un mínim del 23% l'any 2006 (menys d'una quarta part) fins aconseguir, gairebé, una tercera part l'any 2008 (amb un 30,96%). S'ha de fer notar que, globalment, tenint en compte tots els sectors de l'economia al mateix temps, la divisió del treball entre homes i dones ens mostra un repartiment pràcticament homogeni, al 50%, amb variacions lleus any rere any. S'ha de fer esment que l'any 2008 és el primer en què l'ocupació fixa femenina supera lleugerament la masculina (un 48,94% enfront d'un 51,06%). És, per tant, evident que en el sector del transport l'ocupació fixa masculina supera en molt a la mitjana global.

El repartiment de l'ocupació eventual entre homes i dones ens mostra una pauta semblant a la de l'estable, encara que amb valors més suaus. En concret, podem dir que l'ocupació masculina eventual descendeix fins al 2006, es manté el 2007 i puja el 2008 per situar-se en els nivells del 2005. Els valors percentuals concrets són, respectivament, els següents per al quadrienni analitzat: 71,35%, 69,78%, 69,62%, per finalitzar el 2008 amb un 72,02%. L'anàlisi per a l'ocupació eventual femenina és, òbviament, la inversa; l'any 2008 es produeix una caiguda percentual fins a situar-se en el 28%, enfront d'un 30,38% de l'any anterior.

És de destacar en tots els casos que, globalment, el repartiment de l'ocupació eventual

és bastant homogènia, i propera al 50%. Novament, en el sector del transport hi ha una diferència acusada. ja que l'ocupació eventual masculina és molt més gran i arriba al màxim ja esmentat del 72%.

Respecte als ocupats no remunerats, podem dir que, globalment, la variació percentual és mínima, amb percentatges durant tots els anys analitzats. En tot cas, podem apreciar una disminució l'any 2008 de fins al 17,38% sobre el total ocupat. Els tres anys anteriors, la xifra va oscil·lar sempre al voltant del 18%.

El repartiment d'aquestes xifres entre homes i dones és molt estable, sense canvis en el quadrienni considerat. El percentatge d'homes ocupats i no remunerats oscil·la entre el 63% i el 64%, mentre que el de les dones està estabilitzat entre un 35% i un 36%.

11.3.

ANÀLISI DE LA CONJUNTURA

En aquest apartat s'analitza l'evolució conjuntural del sector del transport i comunicacions. Per a les Illes Balears els transports marítim i l'aeri tenen una importància fonamental, a causa de la insularitat i al fet de ser una destinació turística internacional de primer ordre. Aquesta anàlisi conjuntural del sector del transport es divideix en quatre activitats: transport marítim, transport aeri, transport per carretera i transport per ferrocarril. Finalment, s'analitza la conjuntura per a les activitats de comunicacions.

11.3.1. EL TRANSPORT PER VIA MARÍTIMA

En aquest apartat analitzem el transport marítim de passatgers amb creuers turístics, en règim de cabotatge, en trànsit de badia, i el transport marítim de mercaderies per illes i ports, i per grups de productes.

11.3.1.1. El transport de passatgers per via marítima amb creuers turístics

Començam l'anàlisi dels diversos tipus de transport que hi ha a les Illes Balears per un que consideram d'importància cabdal per al desenvolupament econòmic de les Illes Balears: el turisme de creuers.

Les xifres d'arribades de passatgers ens mostren per a l'any 2010 un notable creixement, fins arribar als 1,542 milions de turistes, la qual cosa suposa pel que fa a l'any anterior una pujada del 24,69%. L'any 2009 les xifres absolutes es varen situar en els 1,237 milions. Aquest increment és més remarcable en observar que, des de l'any 2001, els increments anuals han estat molt irregulars, amb variacions negatives els anys 2003-2004, 2005-2006, i 2008-2009. La distribució per ports ens mostra, com era d'esperar, que el port de Palma suporta el major trànsit d'aquest tipus de turistes, amb un total d'1.346 milions d'euros l'any 2010, enfront dels 1.056 milions d'euros de l'any anterior cosa que suposa, en conjunt, una pujada interanual d'un 27,52%. La resta de ports de les Balears aporten unes xifres més reduïdes, tal com és el cas, per exemple, del d'Eivissa, amb 132.000 turistes, que suposa un increment interanual d'un 27,7%. En tercer lloc se situa el port de Maó amb 63.000 turistes, xifra que suposa

un descens del 16,9%. De tota manera, s'ha de tenir en compte que és més interessant observar la tendència experimentada des de l'any 2001. Així, podem veure que el port de Palma en deu anys ha més que duplicat l'arribada de turistes de creuers, exactament un 253%. El conjunt de les Illes Balears ha crescut aquesta dècada en uns valors molt similars, un 241%. [\(Vegeu els quadres AI-69, AI-70, AI-71 i AI-72 i els gràfics AI-21 i AI-22\).](#)

A més del nombre de turistes hem analitzat l'arribada de creuers als ports. És curiós observar que la xifra de vaixells s'ha reduït (o ha augmentat lleugerament) la qual cosa, tenint en compte l'augment en el nombre de passatgers, ens dur a constatar la dada que la grandària mitjana dels vaixells dedicats als creuers turístics ha crescut espectacularment. El port de Palma ha passat d'acollir 474 vaixells el 2005 a acollir-ne 523 el 2010, una pujada d'un 10%. Per contra, la resta de ports de l'illa ha vist reduïda l'arribada d'aquest tipus de vaixells. El port de Maó ha baixat un 22% (de 120 vaixells el 2007 a només 93 el 2010), el d'Eivissa es manté amb una reducció d'un 5% (fins als 101 creuers). En el conjunt de tots els ports, les xifres mostren una gran estabilitat, ja que durant el 2010 amb prou feines va augmentar un 2% respecte de les xifres de l'any 2007.

11.3.1.2. El transport de passatgers per via marítima en règim de cabotatge

El transport en règim de cabotatge sofreix un clar estancament durant els anys 2009 i 2010. Per observar tendència podem dir que entre els anys 2002 i 2008 la xifra global de passatgers transportats va ser

sempre superior als dos milions, amb un màxim absolut l'any 2007, en què es va arribar a la xifra de 2,583 milions. Per contra, des del 2009 la xifra s'ha estabilitzat en els 1,7 milions. El 2010 la variació ha estat d'un 1,15% negatiu. Si observem les xifres per illes, veim que Mallorca és la primera, però seguida a poca distància per la resta. En concret, el 2010, els ports mallorquins varen veure passar un total de 830.000 passatgers, enfront dels 604.000 de les Pitiüses i els 332.000 de Menorca. Aquestes dues últimes illes varen tenir una variació interanual molt lleu, amb un creixement d'un 0,56% i un 0,49%, respectivament. En dades percentuals, l'últim any Mallorca suma un 46% del total de transport en règim de cabotatge, les Pitiüses un 34% i Menorca un 18%. [\(Vegeu els quadres AI-73, AI-74 i AI-75 i els gràfics AI-23 i AI-24\).](#)

11.3.1.3. El transport de passatgers en trànsit de badia

En contraposició a la caiguda de passatgers en règim de cabotatge, el del transport en trànsit de badia ha crescut en el conjunt de les Illes Balears un 10,23% en el 2010, i ha passat dels 4,3 milions de passatgers el 2009 als 4,7 milions. L'explicació d'aquesta pujada és l'augment interanual del 23,58% en el nombre de passatgers que varen experimentar les Pitiüses, en passar dels 2,7 milions de viatgers als 3,4 milions. La resta d'illes acumulen creixements altament negatius, com és el cas de Menorca, amb una caiguda global del 43% (de 229.000 viatgers als 130.000 en el 2010), i Mallorca, amb un descens en el conjunt dels ports d'un 9,4%. El repartiment percentual

entre les illes ens mostra el pes i la importància de les Pitiüses, amb un 72,88% del total del transport en trànsit de badia; les segueix Mallorca amb un 24,35% i, finalment, Menorca amb un 2,77%. [\(Vegeu els quadres AI-76, AI-77 i AI-78 i els gràfics AI-25 i AI-26\).](#)

11.3.1.4. El transport marítim de mercaderies per illes i ports

Les estadístiques referents a l'arribada de mercaderies a les Illes Balears ens mostren de forma clara l'evolució de l'activitat econòmica a partir del 2008, any en què les dades mostren un punt d'inflexió evident. L'any 2010 es varen descarregar en el conjunt dels ports de les Illes Balears un total d'11.849 milions de tones, la qual cosa representa gairebé exactament el mateix tonatge que el descarregat l'any anterior. Aquesta dada es presenta després de dos anys successius de fortes caigudes, com va ser el bienni 2007-2008, amb una caiguda del 8,06%, i el 2008-2009 en què la caiguda va ser del 12,97%. La dada global hauria estat negativa si no hagués estat pel creixement en l'arribada de mercaderies a Eivissa, única illa que experimenta una variació positiva, amb una pujada del 14,88% en el 2010. La resta d'illes tenen variacions negatives: Mallorca un 3,16% menys, i Menorca un 3,46% menys. Si feim una comparació en base a l'any 2001, veim que en el conjunt de les Illes Balears, l'any 2010 està pràcticament en els mateixos nivells que els de l'any 2003, després d'haver aconseguit un màxim l'any 2007 amb un 136%, comparat amb el 2001. [\(Vegeu els quadres AI-79, AI-80 i AI-81 i els gràfics AI-27, AI-28 i AI-29\).](#)

11.3.1.5. El transport marítim de mercaderies per grups de productes

Si observem els tipus concrets de mercaderies, trobam que l'any 2010 l'entrada de materials de construcció se situa en la meitat (un 50,22%) del tonatge transportat l'any 2004. Així mateix, els productes metal·lúrgics se situen en un 58,69% i els siderúrgics en un 52,24% dels valors de l'any pres com a base (2004). L'únic apartat que mostra un valor més elevat és el referent als transports especials, mentre que els productes químics i energètics se situen en uns nivells pràcticament similars als de l'any base. [\(Vegeu els quadres AI-82, AI-83, AI-84 i AI-85 i els gràfics AI-30 i AI-31\).](#)

Altrament, la caiguda en l'arribada de contenidors de càrrega ha estat molt acusada. En termes globals, l'any 2007 varen arribar a les Illes Balears 194.000 contenidors; quatre anys després, en varen arribar 78.000; és a dir, es produeix una caiguda del 60%. El port de Palma, pel fet de ser el de més importància, és el que sofreix les caigudes majors. En un quadrienni ha perdut 100.000 unitats (de 151.000 contenidors ha passat a 54.000), una disminució d'un 64%. La resta de ports sofreixen caigudes menors: Alcúdia disminueix un 37%, Maó un 63% i Eivissa un 32%.

11.3.2. TRANSPORT DE PASSATGERS PER VIA AÈRIA

El nombre de passatgers que varen passar pels aeroports de les Illes Balears durant el 2010 va experimentar un lleu creixement de l'1,6% pel que fa a l'any 2009, amb una xifra global situada en 28,669 mili-

ons d'entrades i sortides. Aquest lleuger augment té gran importància si tenim en compte el fet que els dos anys anteriors els increments interanuals havien estat negatius. La variació percentual en el 2007-2008 havia estat d'un -2,22%, mentre que el 2008-2009 va ser del -6,24%. Si analitzam els resultats per aeroports, veim que Mallorca (el més important amb 21,117 milions d'entrades i sortides) pràcticament s'estabilitza, amb una caiguda molt lleugera d'un 0,46% pel que fa al 2009. El segon aeroport en importància, el d'Eivissa, amb 5,040 milions d'entrades i sortides el 2010, obté un increment del 10,2% respecte a l'any anterior. L'aeroport de Menorca també augmenta el nombre de passatgers pel que fa al 2010, encara que d'una forma més moderada, un 3,2%, fins a situar-se en els 2,511 milions d'entrades i sortides. [\(Vegeu els quadres AI-86, AI-87 i AI-88 i els gràfics AI-32 i AI-33\).](#)

11.3.3. TRANSPORT REGULAR DE PASSATGERS PER CARRETERA

L'any 2010 el nombre de passatgers transportats per carretera s'ha incrementat en un 4,22% pel que fa a la dada de l'any anterior (fins a situar-se en els 16,065 milions de passatgers). D'aquesta forma, l'any 2010 s'ha situat en els mateixos nivells existents l'any 2008. La tendència a llarg termini ens mostra un creixement d'aquest tipus de transport (malgrat la lleu caiguda ja citada). L'illa de Mallorca acapara un 56% del total d'aquest tipus de transport, fins aconseguir els 9,5 milions d'usuaris (un 3,83% de creixement). La segueix (sempre en dades del 2010) l'illa d'Eivissa, amb 4,2 milions (un creixement d'un 6%),

i Menorca, amb 2,1 milions (amb una lleugera caiguda d'un 0,67%). Si comparem les xifres amb les de l'any 2001 és fàcil apreciar el creixement constant global experimentat a totes les illes, en què en deu anys el nombre de passatgers ha crescut una tercera part, exactament un 33,23%. Per illes, Mallorca ha experimentat el creixement menor, i ha multiplicat per 1,37 les xifres del 2001. [\(Vegeu els quadres AI-89, AI-90 i AI-91 i els gràfics AI-34 i AI-35\).](#)

11.3.4. TRANSPORT DE PASSATGERS PER FERROCARRIL I METRO

La senda ascendent que experimentaven els ferrocarrils s'ha truncat lleugerament l'any 2010, amb una caiguda de gairebé un 10% en el nombre de passatgers (exactament un 9,02% de caiguda, fins assolir els 7,041 milions de passatgers). D'aquesta forma, el valor més alt es va aconseguir el 2009, en què pràcticament es va arribar als vuit milions d'usuaris (7,739 milions). La caiguda de l'any 2010 s'explica per un quasi estancament del tramvia del port de Sóller (després d'un negatiu 2009

en què la xifra de passatgers va caure un 13%) i una forta reducció de passatgers a la resta de línies, amb caigudes d'un 4% i un 14% al tren Palma-Sóller, Palma-Inca i Palma-Manacor. [\(Vegeu els quadres AI-92, AI-93 i AI-94 i el gràfic AI-36\).](#)

11.3.5. LES COMUNICACIONS

A partir de l'any 2010 i amb motiu de la liberalització del mercat d'activitats postals, les dades de la Societat Estatal de Correus i Telègrafs, SA no estan disponibles perquè afecten el secret comercial d'aquesta empresa, per la qual cosa, en aquesta edició només podem oferir les dades de telecomunicacions.

Segons aquestes dades, a les Illes hi havia un total de 528.303 línies de telefonia fixa, fet que suposa un decreixement del 4%. D'aquestes línies, 338.088 són d'RTB (-6%), 20.371 d'RDSI (-9%) i 175.846 d'ADSL, que creixen un 1,2%. Les línies de telefonia mòbil sumen un total de 514.365, la qual cosa suposa un creixement del 3%. [\(Vegeu el quadre AI-95\).](#)